

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN VIERJAARLIJKS BEZOEK

Basisschool St. Michiel

Plaats : Schalkwijk
BRIN nummer : 08OW|C1
Onderzoeksnummer : 278141
Datum onderzoek : 18 september 2014
Datum vaststelling : 2 maart 2015

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	5
2	BEVINDINGEN	7
3	CONCLUSIE	11
	BIJLAGE 1 OORDELEN	12

1 INLEIDING

Op 18 september 2014 heeft de inspectie rkbs "St.Michiel" bezocht. Het bezoek is afgelegd vanwege de verplichting van de inspectie om scholen voor primair onderwijs ten minste eenmaal per vier jaar te bezoeken.

Tijdens het onderzoek heeft de inspectie de kwaliteit van het onderwijs op de school beoordeeld met een beperkte set indicatoren, waarmee zij overeenkomstig de Wet op het Onderwijstoezicht (WOT) kan beoordelen of de school op belangrijke onderdelen onderwijs van voldoende kwaliteit biedt. Deze indicatoren hebben betrekking op de resultaten en de ontwikkeling van leerlingen, op de zorg en begeleiding en op de kwaliteitszorg. Conform de uitgangspunten van het programmatisch handhaven is tevens standaard gecontroleerd of de school voldoet aan bepaalde wettelijke voorschriften, waaronder de onderwijstijd.

Bijlage 1 bij dit rapport bevat een overzicht van de indicatoren en de bevindingen van de inspectie daarover.

De bevindingen uit het onderzoek in het kader van het vierjaarlijks bezoek worden gebruikt om te bezien of het reeds aan de school toegekende basisarrangement kan worden gehandhaafd. Eventueel geconstateerde tekortkomingen worden betrokken bij de eerstvolgende risicoanalyse.

Toezichthistorie

In 2010 heeft de inspectie de school bezocht voor een onderzoek ten behoeve van het Onderwijsverslag. De conclusie luidde dat de kwaliteit van het onderwijs op de onderzochte onderdelen grotendeels op orde was. Wel waren er enkele tekortkomingen. De belangrijkste waren dat de leerinhouden voor Nederlandse taal onvoldoende waren afgestemd op de behoeften van leerlingen met een taalachterstand en dat de school zich in onvoldoende mate verantwoordde over de gerealiseerde onderwijskwaliteit aan belanghebbenden. Ook voldeed de geplande onderwijstijd niet aan de wettelijke vereisten: de school had twee driedaagse schoolweken gepland.

Onderzoeksopzet

Het onderzoek bestond uit de volgende activiteiten:

- Een controle van de aanwezigheid van de schoolgids en het schoolplan bij de inspectie.

- Een toets op de aanwezigheid van informatie over enkele wettelijk verplichte onderdelen in de schoolgids en het schoolplan.
- Een controle op de onderwijstijd die de school heeft gepland.
- Analyse van jaardocumenten en andere documenten en gegevens over de school die bij de inspectie aanwezig zijn.
- Schoolbezoek, waarbij:
 - schooldocumenten, handelingsplannen en groepsplannen zijn bestudeerd;
 - enkele groepsbezoeken zijn afgelegd voor het beoordelen van de planmatige uitvoering van de zorg;
 - gesprekken met de interim-directie en de intern begeleider en een vertegenwoordiging van het bestuur zijn gevoerd.

Toezichtkader

De inspectie heeft zich bij haar onderzoek onder andere gebaseerd op het Toezichtkader po/vo 2012 en de notitie Analyse en waarderingen van opbrengsten primair onderwijs. Beide documenten zijn te vinden op www.onderwijsinspectie.nl.

Opbouw rapport

In hoofdstuk 2 van dit rapport beschrijft de inspectie de bevindingen die uit haar onderzoek op rkbs "St.Michiel" naar voren zijn gekomen. In hoofdstuk 3 volgt de conclusie. Bijlage 1 van dit rapport bevat een overzicht van de bij dit onderzoek gebruikte indicatoren en de bevindingen van de inspectie daarover.

2 BEVINDINGEN

Uit het overzicht in bijlage 1 valt op te maken dat op rkbs "St.Michiel" de kwaliteit van het onderwijs voor een aantal onderzochte indicatoren op orde is, maar ook meerdere tekortkomingen telt.

Context

Het afgelopen jaar zijn er vanwege persoonlijke omstandigheden wisselingen geweest in de directie van de school en in de interne begeleiding. Ten tijde van het onderzoek heeft een interim-directeur de leiding over de school, hij blijft in ieder geval nog tot het einde van het kalenderjaar. Er is zeer recent een nieuwe intern begeleider benoemd. Mede vanwege de wisselingen in de schoolleiding maar ook vanwege een majeure verandering in de organisatie van de school (de school is vanwege sterke krimp van het leerlingenaantal overgestapt op combinatiegroepen) is het schooljaar 2013/2014 een roerig schooljaar geweest. Niettemin treft de inspectie op de dag van het onderzoek een opgewekt schoolteam aan dat met veel elan aan het nieuwe schooljaar is begonnen en op diverse terreinen hard werkt aan verdere verbetering van het onderwijs. Het team en met name de interim-directeur verdienen hiervoor een compliment.

Opbrengsten

De eindopbrengsten zijn voldoende (indicator 1.1). In 2012 en 2013 lagen de gemiddelde groepsscores boven het niveau dat, gezien de samenstelling van de leerlingenpopulatie, verwacht mag worden. In 2014 lag de gemiddelde groepsscore rond dat niveau. Vanaf 2012 is er wel sprake van een lichte teruggang in de resultaten op de eindtoets. De school heeft daarvoor geen verklaring.

De tussentijdse opbrengsten zijn eveneens als voldoende beoordeeld (indicator 1.2). Bij dit oordeel zijn vijf toetsen betrokken: technisch lezen in leerjaar 3 en 4, rekenen/wiskunde in leerjaar 4 en 6 en begrijpend lezen in leerjaar 6. De resultaten voldoen op al deze vijf toetsen aan de inspectienorm. Trendanalyses laten zien dat er bij de tussentijdse toetsen geen sprake is van afnemende resultaten, behalve bij rekenen/wiskunde in de hogere leerjaren. De school heeft dit gesignaleerd en heeft een plan van aanpak opgesteld om bij rekenen het tij te keren.

De opbrengsten van leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften zijn op schoolniveau niet te beoordelen, omdat de school in leerjaar 8 minder dan drie leerlingen heeft die een eigen leerlijn volgen (indicator 1.4).

Ook de sociale competenties van de leerlingen zijn niet te beoordelen (indicator 1.5). De school hanteert een landelijk genormeerd instrument, maar er zijn voorsnog onvoldoende gegevens om een oordeel te kunnen toekennen.

Begeleiding en zorg

De school gebruikt een compleet volgsysteem van genormeerde instrumenten voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen, inclusief een woordenschattoets (indicator 7.1). Dit schooljaar wordt er een nieuw observatiesysteem in de leerjaren 1 en 2 ingevoerd.

De leerlingenzorg is in ontwikkeling en heeft de aandacht van de school. De nieuwe intern begeleider heeft als opdracht de leerlingenzorg te herstructureren. De inspectie beoordeelt drie indicatoren als onvoldoende en één als voldoende. Op basis van het leerlingvolgsysteem signaleert de school onvoldoende systematisch welke leerlingen zorg nodig hebben (indicator 8.1). Er zijn geen criteria vastgelegd waarmee is aangegeven wanneer leerachterstanden te groot zijn of de ontwikkeling stagneert. Dit heeft als mogelijke consequentie dat niet alle zorgleerlingen tijdig worden gesignaleerd en vervolgens worden voorzien van passende hulp. Ook kan het ontbreken van criteria tot ongewenste verschillen leiden in het handelen van leraren.

Na de signaleringsfase is het de bedoeling dat leraren een analyse maken van de gesignaleerde problematiek om daarmee input te verzamelen voor een concrete en passende invulling van de extra zorg (indicator 8.2). Dit gebeurt wél als besloten is tot ondersteuning buiten de groep, maar niet of nauwelijks als de hulp binnen de groep wordt gegeven. Het ontbreken van analyses kan als gevolg hebben dat de verleende hulp onvoldoende aansluit bij de onderwijsbehoeften van de betreffende leerlingen en zodoende weinig effectief is.

Ook de planmatige uitvoering van de zorg is onvoldoende (indicator 8.3). In de eerste plaats omdat de school dit schooljaar te laat is gestart met het opstellen van de handelingsplanning en de uitvoering daarvan. In de tweede plaats omdat, mede vanwege het ontbreken van criteria voor zorg, niet alle leerlingen die planmatige zorg behoeven die ook daadwerkelijk krijgen. Voor een aantal van hen bestaat de hulp uit niet meer dan voorinstructie, verlengde instructie of het volgen van een minimumprogramma. Daarmee worden grote leerachterstanden niet ingelopen.

De evaluatie van de effecten van de zorg is voldoende (indicator 8.4). Vier keer per jaar bespreekt de intern begeleider de voortgang van zorgleerlingen aan de hand van groepsplannen en handelingsplannen. De uitkomsten van deze gesprekken worden vastgelegd. De evaluaties leiden tot beredeneerde keuzes voor het vervolgtraject.

Kwaliteitszorg

De kwaliteitszorg is op een aantal onderzochte onderdelen van voldoende niveau. De school heeft een duidelijk beeld van de kenmerken van de leerlingenpopulatie en de onderwijsbehoeften die hieruit voortvloeien. Een van de kenmerken is dat een deel van de leerlingen met risico's op taalachterstanden op school komt. Ook zijn er meer dan gemiddeld leerlingen met dyslexie op school. De school heeft daarom ingezet op meer en beter taal- en leesonderwijs. Indicator 9.1 is daarom als voldoende beoordeeld. De inspectie beoordeelt ook de planmatige wijze waarop wordt gewerkt aan verbeteractiviteiten als voldoende (indicator 9.4). De school heeft beleidsprioriteiten bepaald en maakt hiervoor concrete verbeterplannen met meetbare doelstellingen. De recente invoering van een nieuwe methode voor technisch lezen is een voorbeeld van een succesvolle verbeteractiviteit. De school verantwoordt zich, in tegenstelling tot vier jaar geleden, in voldoende mate aan belanghebbenden via de schoolgids, nieuwsbrieven en ouderavonden over de gerealiseerde onderwijskwaliteit (indicator 9.6). Een inhoudelijke toelichting bij de in de schoolgids gepresenteerde onderwijsresultaten zou de informatievoorziening verder kunnen verbeteren.

De kwaliteitszorg kent naast deze als voldoende beoordeelde onderdelen drie tekortkomingen.

De school evalueert de tussentijdse resultaten op systematische wijze, maar doet dit in veel mindere mate met de resultaten aan het einde van de schoolperiode (indicator 9.2). Hiervoor zijn geen schoolspecifieke en voldoende ambitieuze streefdoelen opgesteld. Gezien de resultaten in het recente verleden lijken eindresultaten boven de bovengrens van de inspectie mogelijk, maar de school zet haar behaalde resultaten slechts af tegen het veel lager liggende landelijk gemiddelde. Hierdoor prikkelt de school zichzelf niet om te streven naar maximale leerprestaties. Mede daardoor is de teruggang in de resultaten op de eindtoets niet geproblematiseerd en geanalyseerd.

Ook de evaluatie van het onderwijsleerproces schiet tekort (indicator 9.3). Niet alle aspecten van het onderwijs worden regelmatig en betrouwbaar (lage respons) geëvalueerd. Ook zijn de evaluaties onvoldoende schoolspecifiek. Vier jaar geleden heeft de inspectie de afstemming van het taalonderwijs op de onderwijsbehoeften van leerlingen met een taalachterstand als belangrijkste tekortkoming aangemerkt. Zoals hierboven vermeld, heeft de school ingezet op verbetering van het taalonderwijs, maar in de zelfevaluatie is dit maar beperkt aan de orde gekomen. Het is de vraag of bijvoorbeeld het woordenschatonderwijs nu op het gewenste niveau is.

Ten slotte besteedt de school onvoldoende systematisch aandacht aan de borging van bereikte kwaliteit (indicator 9.5). Er is een verouderd afsprakenboek en verder worden afspraken slechts vastgelegd in vergadernotulen. Het is van groot belang dat de kwaliteit van het onderwijs, maar ook bijvoorbeeld gedragsregels zorgvuldig en inzichtelijk worden vastgelegd en dat regelmatig wordt nagegaan of alle betrokkenen nog overeenkomstig de gemaakte afspraken en procedures handelen.

3 CONCLUSIE

Kwaliteit

De onderwijskwaliteit op "rkbs St. Michiel" is voor een aantal onderzochte indicatoren op orde, maar kent ook meerdere tekortkomingen. De inspectie handhaaft het reeds toegekende basisarrangement. De bevindingen zullen worden betrokken bij de eerstvolgende risicoanalyse, waarbij opnieuw bekeken wordt of het toezichtarrangement eventueel moet worden aangepast.

Naleving

Er zijn tekortkomingen geconstateerd in de naleving van wettelijke voorschriften, die vanwege het programmatisch handhaven standaard zijn gecontroleerd.

De inspectie heeft, na de invoering van de wet passend onderwijs, ook gekeken of de school voldoet aan de aangepaste wettelijke voorschriften over de schoolgids, het schoolplan en het ontwikkelingsperspectief. Daarbij constateert de inspectie dat de school hieraan niet voldoet op het eerste en het tweede punt. De inspectie heeft de school verzocht dit te herstellen.

De inspectie heeft tevens geconstateerd tijdens het onderzoek dat de school niet voldoet aan de wettelijk vereisten met betrekking tot het minimum aantal onderwijsuren. Deze tekortkoming is inmiddels hersteld.

BIJLAGE 1 OORDELEN

In onderstaande tabellen vermeldt de inspectie welke indicatoren in dit onderzoek zijn betrokken en tot welke bevindingen het onderzoek heeft geleid. De nummering in de tabellen verwijst naar het volledige waarderingskader primair onderwijs 2012. Indicatoren die bij een kwaliteitsonderzoek de doorslag geven of een school (zeer) zwak is, de zogeheten normindicatoren, zijn gemarkeerd met een asterisk. Voor een overzicht van alle normindicatoren zie het Toezichtkader po/vo 2012 op www.onderwijsinspectie.nl. De bevindingen zijn weergegeven in de vorm van een score. De score geeft aan in welke mate de betreffende indicator gerealiseerd is.

Legenda:

1. slecht
2. onvoldoende
3. voldoende
4. goed
5. niet te beoordelen (alleen bij opbrengsten)

In verband met het programmatisch handhaven heeft de inspectie daarnaast enkele controles uitgevoerd op bepaalde wettelijke voorschriften. Of de school wel of niet voldoet aan deze wettelijke vereisten wordt tot uitdrukking gebracht met de score 'ja' of 'nee'.

Opbrengsten		1	2	3	4	5
1.1*	De resultaten van de leerlingen aan het eind van de basisschool liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.			•		
1.2*	De resultaten van de leerlingen voor Nederlandse taal en voor rekenen en wiskunde tijdens de schoolperiode liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.			•		
1.4	Leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften ontwikkelen zich naar hun mogelijkheden.					•
1.5	De sociale competenties van de leerlingen liggen op een niveau dat mag worden verwacht.					•

Begeleiding		1	2	3	4
7.1*	De school gebruikt een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen.			•	

Zorg		1	2	3	4
8.1	De school signaleert vroegtijdig welke leerlingen zorg nodig hebben.		•		
8.2	Op basis van een analyse van de verzamelde gegevens bepaalt de school de aard van de zorg voor de zorgleerlingen.		•		
8.3*	De school voert de zorg planmatig uit.		•		
8.4	De school evalueert regelmatig de effecten van de zorg.			•	

Kwaliteitszorg		1	2	3	4
9.1	De school heeft inzicht in de onderwijsbehoeften van haar leerlingpopulatie.			•	
9.2	De school evalueert jaarlijks de resultaten van de leerlingen.		•		
9.3	De school evalueert regelmatig het onderwijsleerproces.		•		
9.4	De school werkt planmatig aan verbeteractiviteiten.			•	
9.5	De school borgt de kwaliteit van het onderwijsleerproces.		•		
9.6	De school verantwoordt zich aan belanghebbenden over de gerealiseerde onderwijskwaliteit.			•	

Wet- en regelgeving		Ja	Nee
NT1A	De inspectie is in het bezit gesteld van de geldende schoolgids (art. 16, lid 2 en 3, WPO).	•	
NT2A	De inspectie is in het bezit gesteld van het geldende schoolplan (art. 16, lid 1 en 3, WPO).	•	
NT4A	Er is voldoende onderwijstijd geprogrammeerd om te kunnen voldoen aan de daarvoor gestelde minima (art. 8, lid 7 onder b, WPO).	•	
NT4B	Er is maximaal zevenmaal een onvolledige schoolweek geprogrammeerd voor de groepen 3 t/m 8 (artikel 8, lid 7 onder b, WPO).	•	